

Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Wydział Chemii,
Zakład Chemicznych Procesów Proekologicznych

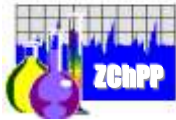

Roman Buczkowski

Gospodarcze wykorzystanie dwutlenku węgla

Biogaz Przyjaznym Paliwem Lokomocyjnym, Toruń, 24.01.2007

Biogaz powstaje w procesie fermentacji metanowej odpadów organicznych, zawierających celulozę, białko, węglowodany, skrobię. Związki te występują w odpadach komunalnych pochodzenia biologicznego, w ściekach komunalnych i przemysłu rolno-spożywczego, a także w odchodach zwierząt. Ogólny przebieg procesu opisuje schemat:

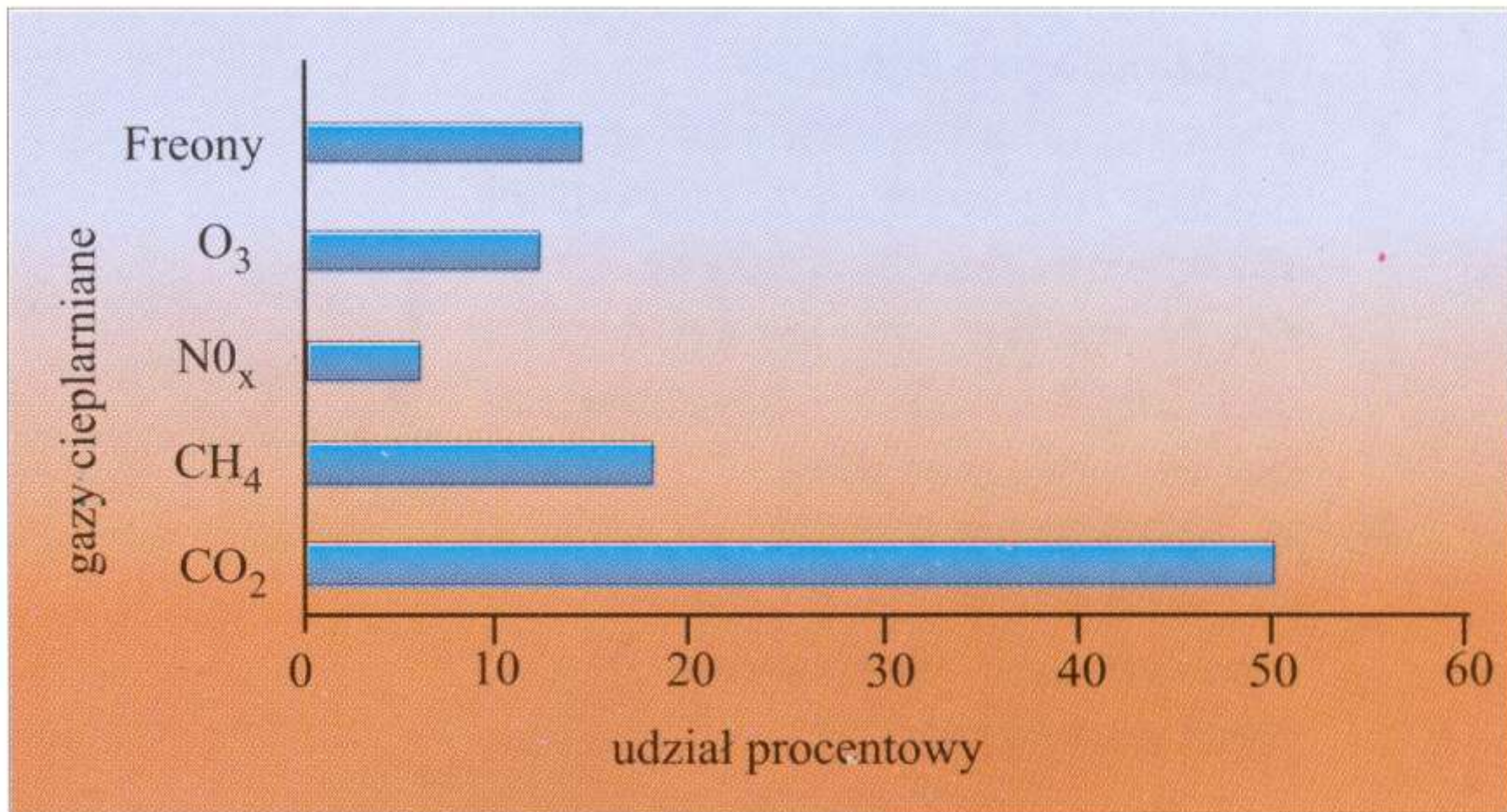

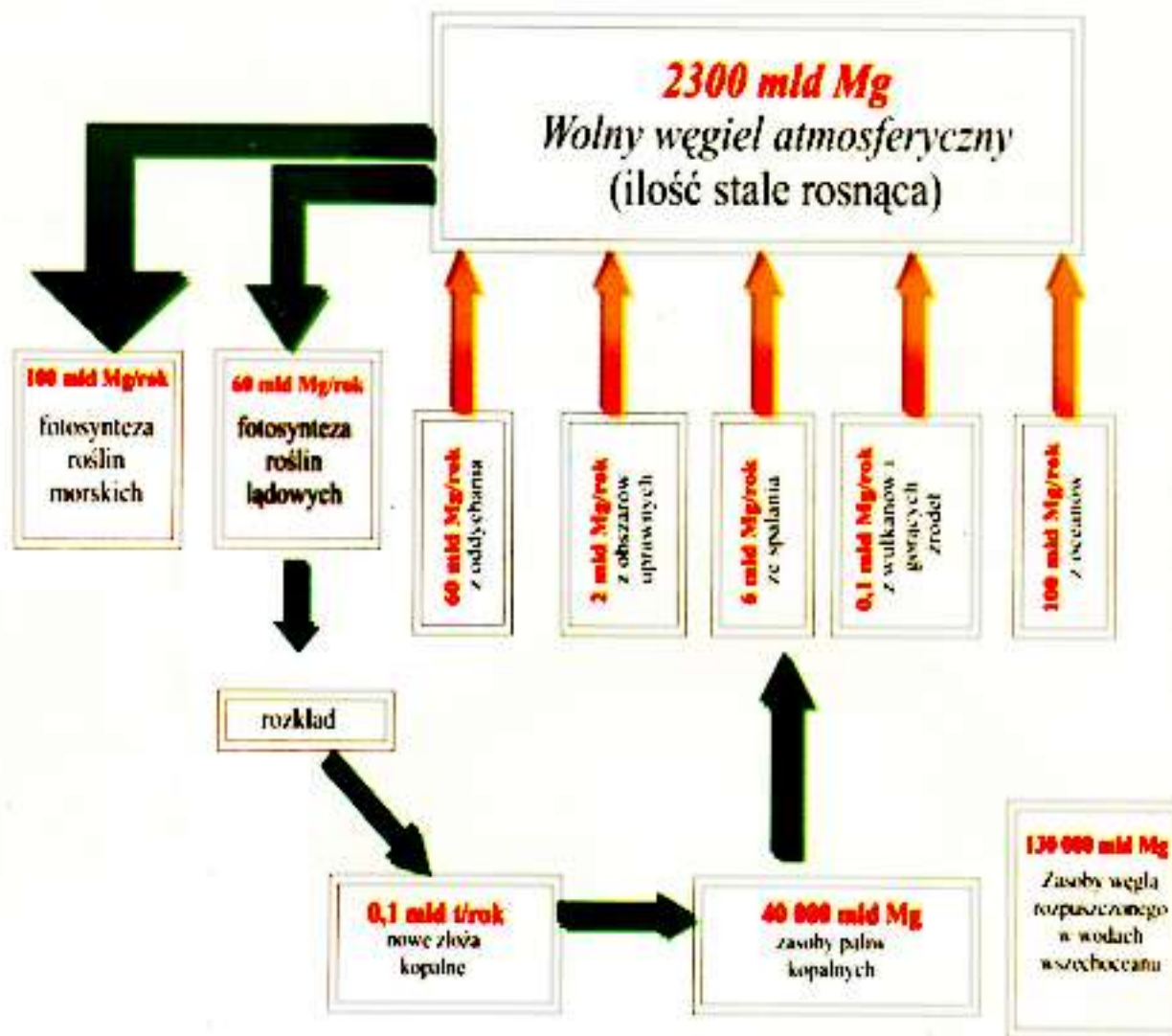
Wyrażając skład chemiczny biofrakcji z odpadów komunalnych wzorem $\text{C}_{64}\text{H}_{107}\text{O}_{37}\text{N}$, oraz przyjmując, że rozkłada się ona całkowicie, a powstające gazy nie rozpuszczają się w roztworze, objętościowy skład gazu byłby następujący: 55,0 % metanu, 43,5 % dwutlenku węgla oraz 1,5 % amoniaku.

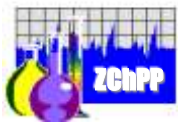

Ilość i skład biogazu pozyskiwanego z poszczególnych składników osadu

Rodzaj substratu	Ilość gazu [Ndm ³ /kg s.m.]	Przybliżony skład gazu [%]	
		CH ₄	CO ₂
Skrobia, celuloza	825	50	50
Węglowodany	790	50	50
Tłuszcze	1250	68	32
Białka	704	71	29
Osad ściekowy	880-1000	60-70	30-40

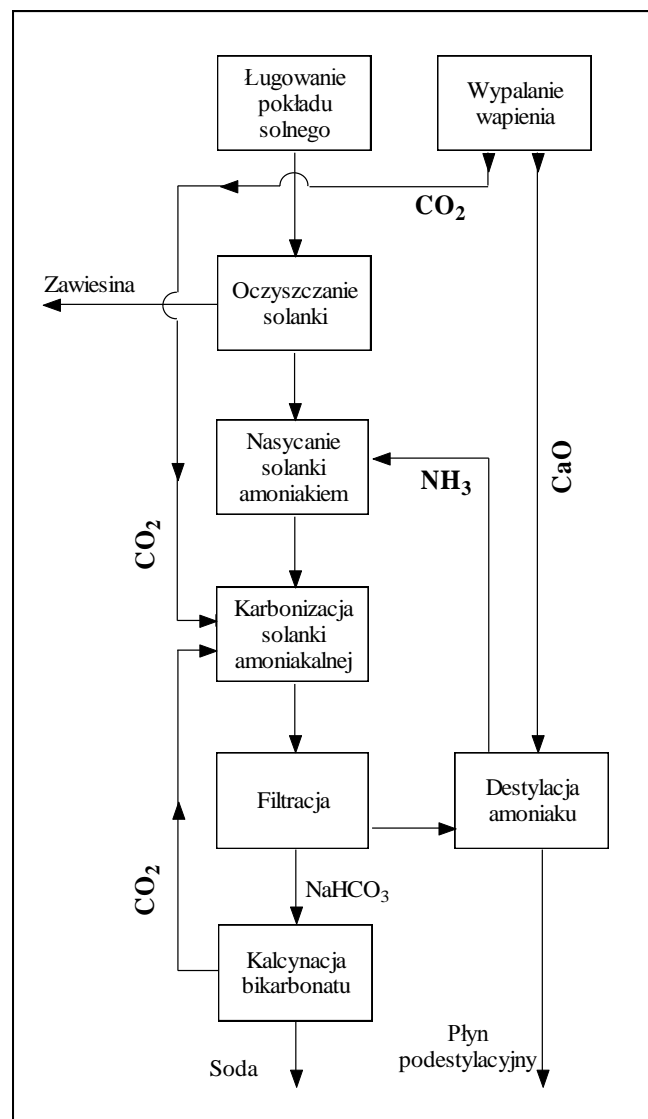
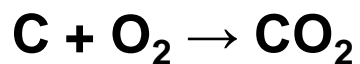
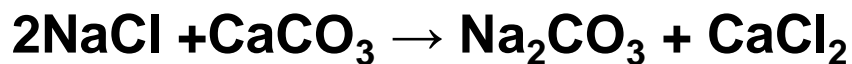
Przeciętny samochód osobowy zużywający w ciągu roku 7,8 litra benzyny na 100 km i przejeżdżający w ciągu roku 16.000 km jest źródłem emisji prawie 3Mg CO₂

Samolot odrzutowy Boeing 737, przelatujący nad Atlantykiem, emituje do atmosfery około 70Mg CO₂

Elektrownia o mocy 1GW opalana węglem kamiennym jest źródłem emisji około 5,6 Tg CO₂ rocznie

Schemat ideowy procesu produkcji sody metodą Solvay'a.

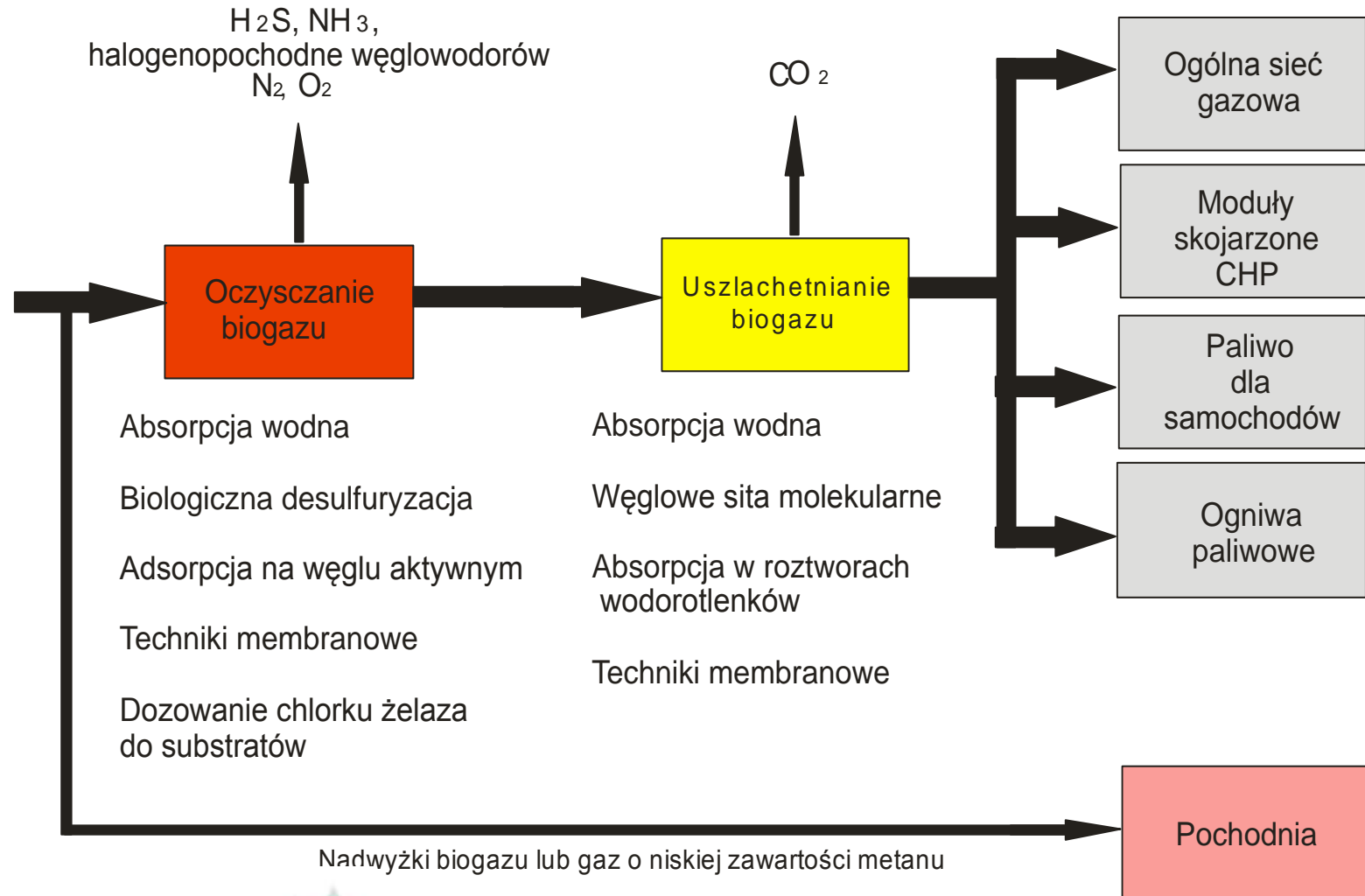

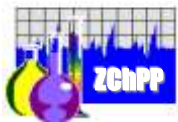

**Emisja gazów
spalinowych
z zakładowej EC:**

- SO₂ (6000 Mg/rok),**
- NO₂ (1500 Mg/rok),**
- CO₂ (760 Gg/rok).**

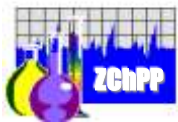
Możliwości wykorzystania biogazu.

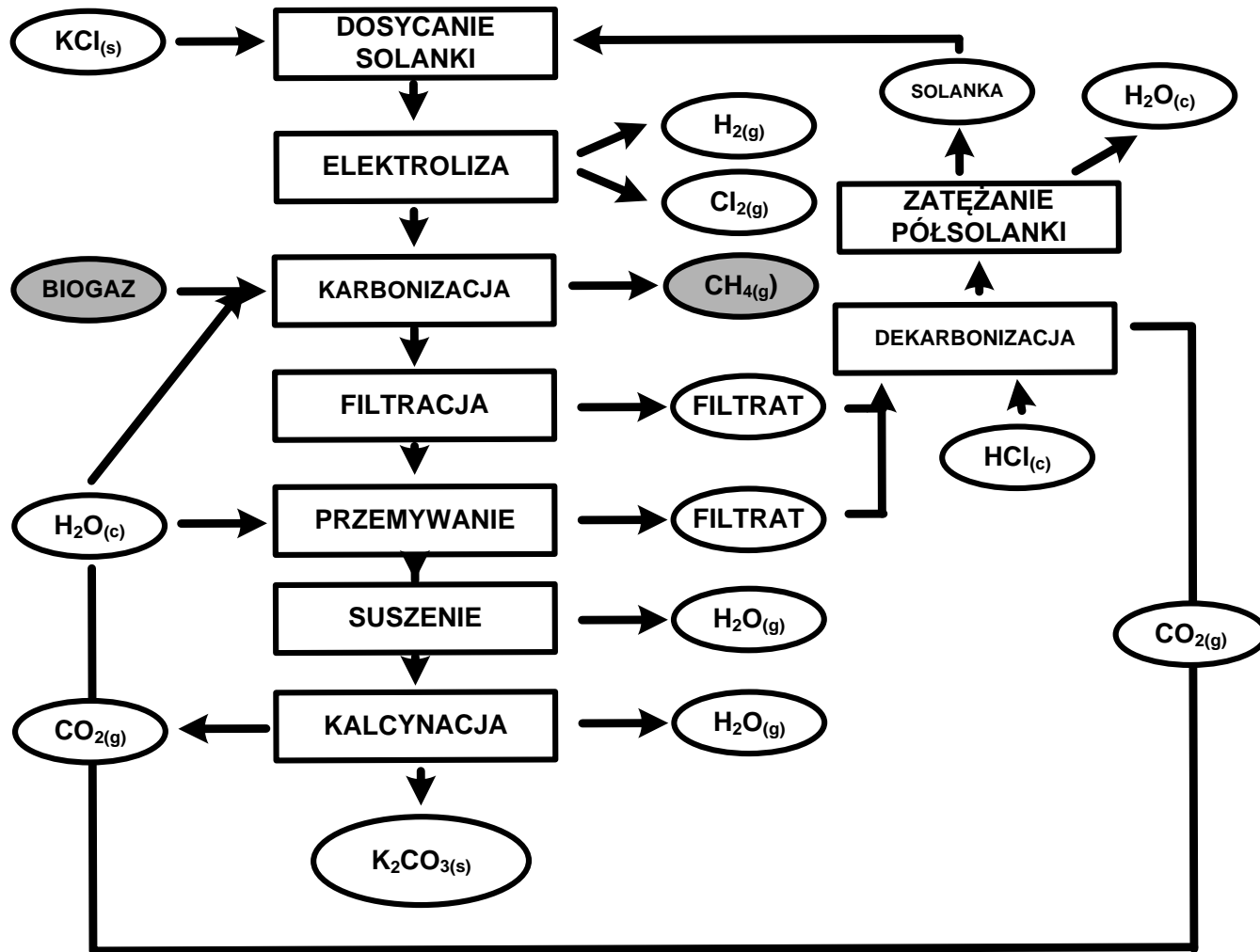

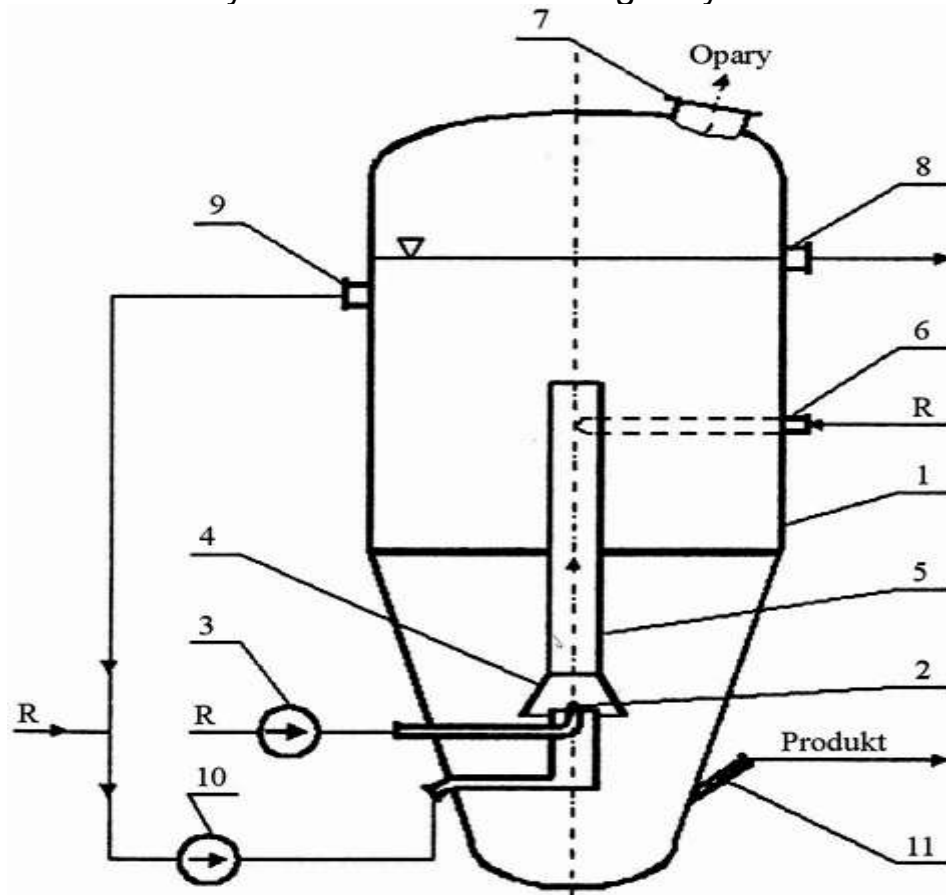
Porównanie parametrów biogazu i gazu naturalnego

<i>Składnik/parametr</i>	<i>Jednostka</i>	<i>Gaz naturalny</i>	<i>Biogaz</i>
CH₄	[vol%]	91	55-70
C₂H₆	[vol%]	5,1	0
C₃H₈	[vol%]	1,8	0
CO₂	[vol%]	0,61	30-45
N₂	[vol%]	0,32	0-2
H₂S	ppm	~1	~500
NH₃	ppm	0	~100
Wartość energetyczna	[MJ/Nm³]	39,2	23,3
Liczba Wobb'ego	[MJ/nm³]	54,8	27,3

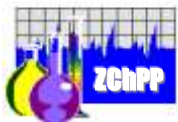

	Metoda elektrolizy		
	rtęciowa	diafragmowa	membranowa
Anodowa gęstość prądu [kA/m ²]	10-12	1,8-2,5	3
Wydajność prądowa dla Cl ₂ [%]	97,0	96,0	98,5
Zużycie energii [kWh/t KOH] (elektroliza)	2360	1900	2400
Zużycie energii [kWh/t KOH] (elektroliza + odparowanie do 50% KOH)	2360	2440	1900
Stężenie roztworu KOH [%]	50	10-11	30-40
Czystość Cl ₂ [%]	99,2	98,0	99,3
Czystość H ₂ [%]	99,9	99,9	99,9
Rodzaj odpadów [g/t KOH]	rtęć 5-50	azbest 80-100	—
Uciążliwość odpadów	duża	średnia	mała

Krystalizator strumieniowy z reakcją chemiczną: 1 - zbiornik, 2 - dysza zasilająca, 3 - źródło czynnika zasilającego (gaz lub ciecz), 4 - strumienica, 5- komora mieszania; 6, 7, 8, 9, 11 - króćce, 10 - pompa cyrkulacyjna

Charakterystyka produktu

K_2CO_3 min 99.00 [%mas.]

KCl max 0.025 [%mas.]

K_2SO_4 max 0.68 [%mas.]

Fe max 9.0 [ppm]

Metale ciężkie max 4.0 [ppm]

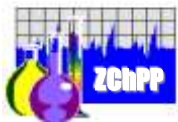
Skład granulometryczny produktu, udział masowy frakcji:

< 0.125 mm - 12.0% max

0.125-1.0 mm - 87.0% min

1.0-2.0 mm - 1.0% min

Wartości użytkowe odpowiadają wymogom normy BN-78/6191-154

Zagospodarowanie potażu

- przemysł szklarski,
  - przemysł spożywczy,
  - przemysł tekstylny,
  - przemysł ceramiczny,
  - przemysł farmaceutyczny,
  - budownictwo (dodatek do betonu),
  - dodatek do pasz,
  - przemysł nawozowy,
  - fotografia (roztwory buforowe),
  - przemysł chemiczny,
  - przemysł farbiarski
- i wiele innych

Dziękuję za uwagę...

